

แผนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน สำนักงาน กปร. ปี 2553

1. บทบาทหน้าที่ของ สำนักงาน กปร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน มีภารกิจ ดังนี้

1. ตามเสด็จ และรับสนองพระราชดำริ
2. สืบค้น ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำแผนงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
3. ประสาน วางแผน สนับสนุนและร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
4. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
5. จัดให้มีการศึกษา สรุปรวบรวมและถ่ายทอดประสบการณ์ และองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
6. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
7. เป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน พ.ศ. 2553-2556 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางดำเนินงานในระยะ 4 ปี โดยมีเป้าประสงค์ ประกอบด้วย

- (1) สนองพระราชดำริและบริหารโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพสูง และมุ่งผลสัมฤทธิ์
- (2) สร้างภูมิปัญญาและขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
- (3) สำนักงาน กปร. เป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ

ในแผนยุทธศาสตร์ มี 3 ยุทธศาสตร์ คือ

- (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
- (2) ยุทธศาสตร์การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
- (3) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารจัดการองค์กร

2. แนวคิดการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน Public Participation ไว้ 5 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสาร Inform

ระดับที่ 2 การปรึกษาหารือ Consult

ระดับที่ 3 การให้เข้ามามีบทบาท Involve

ระดับที่ 4 การสร้างความร่วมมือ Collaborate

ระดับที่ 5 การให้อำนาจแก่ประชาชน Empower

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน 5 ระดับ เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานภาครัฐจะเลือกตัดสินใจออกแบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมจากระดับการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในภาครัฐ ตั้งแต่ระดับการเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด ถึงระดับการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในระดับที่ 5 มีรายละเอียด ดังนี้

ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐเป็นระดับที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนน้อยที่สุด ซึ่งเป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชนในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานของภาครัฐ โดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง ทันสมัย และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การจัดทำสื่อเผยแพร่ การพหุชมสถานที่จริง การจัดกิจกรรมเปิดบ้าน (open houses) และ website

ระดับที่ 2 การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเท็จจริง ความรู้สึกและความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้นประชาชนมีบทบาทในฐานะการให้ข้อมูลการตัดสินใจเป็นของหน่วยงานภาครัฐรูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็น และการประชุมสาธารณะ

ระดับที่ 3 การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผนโครงการ และวิธีการทำงานโดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่จัดระบบอำนวยความสะดวก ยอมรับการเสนอแนะ และการตัดสินใจร่วมกับภาค

ประชาชน การมีส่วนร่วมระดับนี้มักดำเนินการในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ระดับที่ 4 การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับสูง โดยประชาชนและภาครัฐจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐ และเอกชน คณะที่ปรึกษาภาคประชาชน

ระดับที่ 5 เป็นระดับที่ให้บทบาทแก่ประชาชนในระดับที่สูงที่สุด เพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ ภาครัฐจะดำเนินการตามการตัดสินใจนั้น ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงสุดนี้เน้นให้ประชาชนเป็นเจ้าของดำเนินการกิจ และภาครัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในระดับนี้ เช่น การลงประชามติ และ การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง โดยกระบวนการประชาคม

3. แผนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน สำนักงาน กปร.

สำนักงาน กปร. กำหนดแผนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน เพื่อตอบสนองพันธกิจและยุทธศาสตร์ที่ (2) ยุทธศาสตร์การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ โดยการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการขยายผลแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดให้กิจกรรมการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมที่จะนำแนวพระราชดำริไปขยายผลเพื่อให้เป็นตัวอย่างความสำเร็จ ที่สามารถเข้าเยี่ยมชมได้ มีกระจายในทุก ๆ ด้าน และกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างสำนักงาน กปร. และภาคประชาชน หรือองค์กรอื่น ๆ ที่สามารถเป็นตัวอย่างความสำเร็จของการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้เป็นอย่างดีและเป็นรูปธรรม และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้ที่สนใจได้

2. แนวทางการดำเนินงาน

2.1 สำนักงาน กปร. ประสานความร่วมมือ ผู้ที่ได้รับรางวัลการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขอให้ป็นศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้อำนวยการ สำนักงาน กปร.

2.2 ผู้ที่ได้รับรางวัลการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตอบรับการเป็นศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความพร้อมที่จะเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สำนักงาน กปร. จัดทำระบบข้อมูลศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนการดำเนินงานที่จำเป็นเพื่อเพิ่มศักยภาพของศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 มีความร่วมมือในการจัดการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. เป้าหมายการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กำหนดจัดตั้ง ศึกษาเรียนรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6 แห่ง

4. ผู้รับผิดชอบดำเนินงาน

สำนักศึกษาการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ สำนักงาน กปร. เป็นผู้ดำเนินการ และมีผู้บริหารเป็นผู้กำกับการดำเนินงาน

5. เป้าหมายของการมีส่วนร่วม

ในการจัดตั้ง ศึกษาเรียนรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6 แห่ง มีเป้าหมายการมีส่วนร่วมในระดับของ การสร้างความร่วมมือ Collaborate โดย ศึกษาเรียนรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการโดยประชาชน หรือภาคเอกชน และมี สำนักงาน กปร. เข้ามาสนับสนุน และประสานการดำเนินงานเพื่อเป็นตัวอย่างความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

7. ประโยชน์ที่จะได้รับ

- 7.1 ประชาชนในพื้นที่ต่างๆ สามารถเข้าศึกษาเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตน การดำเนินงานที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างเหมาะสม
- 7.2 สำนักงาน กปร. ได้สร้างการมีส่วนร่วมโดยการนำภารกิจด้านการขยายผลแนวพระราชดำริให้ภาคส่วนอื่น ๆ มาเข้าร่วมดำเนินการในบทบาทที่ สำนักงาน กปร. รับผิดชอบ
- 7.3 ผู้ที่ได้รับรางวัลในการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความภูมิใจที่ได้เป็นตัวอย่างให้สังคมเห็นว่าการปฏิบัติตามแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม
